

Fantasy s potenciálem
stát se moderní klasikou.

The New York Times

VE STÍNU HVOZDU

Naomi Noviková

HOST

VE
STÍNU
HVOZDU

Naomi Noviková

Naomi Noviková

VE STÍNU HVOZDU

Brno 2019

Naomi Novik

Uprooted

Copyright © 2015 by Temeraire LLC

This translation published by arrangement with Del Rey,
an imprint of Random House, a division
of Penguin Random House LLC

Translation © Milan Žáček, 2019

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2019
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-862-8 (PDF)

ISBN 978-80-7577-863-5 (ePUB)

ISBN 978-80-7577-864-2 (MobiPocket)

Dívky, které si vezme, náš Drak nežere, ať se mimo naše údolí říká cokoli. Někdy si takové zkazky vypočlehneme od pocestných, kteří tudy procházejí. Líčí to tak, jako bychom zde přinášeli lidské oběti a jako by on byl skutečný drak. Samozřejmě to není pravda: Drak si může být čaroděj a nesmrtelný k tomu, ale pořád je to člověk, a kdyby chtěl každých deset let jednu z nás sežrat, naši otcové by zatáhli za jeden provaz a zabili by ho. Chrání nás před Hvozdem a my jsme mu vděční, ale zase ne přehnaně.

On je ve skutečnosti nepolyká; ono to jen tak vypadá. Vezme si dívku do své věže a o deset let později ji nechá odejít, jenže dotyčná už není taková jako předtím. Má až příliš vybrané šaty, mluví jako dvořanka a deset let žila sama s mužem, takže je už samozřejmě poskvrněná, třebaže všechny dívky tvrdí, že na ně nikdy nevztáhl ruku. Co jiného by mohly říkat? A to není to nejhorší — Drak jim totiž při odchodu daruje váček plný stříbra jako věno, aby je pak každý rád pojal za ženu, ať poskvrněné jsou, či nejsou.

Jenže ony se za nikoho provdat nechtějí. Nechtějí zde vůbec zůstat.

„Zapomněly, jak tady mají žít,“ řekl mi jednou nečekaně můj otec. Kodrcala jsem se vedle něj na kozlíku velkého prázdného vozu, když jsme se vraceli domů po doručení týdenní zásoby dříví. Žili jsme v Dwerniku, což nebyla ani ta největší, ani ta nejmenší vesnice v údolí, neleží ani nejbližší Hvozdu; od toho nás dělí sedm mil. Cesta nás však vedla přes vysoký kopec a z jeho vrcholu jste za jasného dne mohli podél řeky vidět až k světlešedému pásu spálené země coby nejzazší výspě, za níž se tyčila jednolitá tmavá hradba stromů. Drakova věž stála v dále opačným směrem, kus bílé křídly zaražené v úpatí západních hor.

Byla jsem ještě hodně malá — myslím, že mi nemohlo být víc než pět let. Ale už jsem věděla, že o Drakovi ani o dívkách, které si vzal, se nemluví, takže mi uvázlo v paměti, když otec toto pravidlo porušil.

„Pamatují si, že mají mít strach,“ dodal. To bylo všechno. Potom mlaskl na koně, ti opět šklubli postroji a vydali se dolů z kopce zpátky mezi stromy.

Nedávalo mi to velký smysl. Hvozdu jsme se všichni báli. Ale údolí bylo naším domovem. Jak byste mohli opustit svůj domov? A přesto zde ty dívky po návratu nikdy nezůstávaly. Drak je vypustil z věže a ony se nakrátko vrátily ke svým rodinám, na týden nebo někdy na měsíc, ale nikdy ne na delší dobu. Nakonec si vždy vzaly své stříbrné věno a odešly. Většinou se ubíraly do Kralji a chodily na Univerzitu. Dost často se provdaly za nějakého muže z města, ale jinak se z nich stávaly učenkyně nebo obchodnice, třebaže někteří lidé šeptali o Jadwize Bachové, kterou si Drak vzal před šedesáti lety, že se z ní stala dvořanka a milenka jednoho barona a jednoho vévody. Když jsem se narodila, byla to jen bohatá stará žena, která posílala nádherné dárky všem svým praneteřím a prasnynovcům, leč nikdy nepřijížděla na návštěvu.

Takže se jen sotva dá tvrdit, že jste svou dceru odevzdali k sežrání, ale zároveň to pro vás není nic příjemného. V údolí není tolik vesnic, aby se pravděpodobnost nějak zásadně snížila — vždycky si vezme pouze sedmnáctileté děvče, narozené mezi říjnem jednoho roku a roku následujícího. V mém roce měl na výběr z jedenácti dívek a to je menší pravděpodobnost, než když házíte kostkou. Každý říká, že dívku narozenou pro Draka postupně, čím je starší, milujete jinak; nemůžete si pomoci, neboť víte, jak snadno ji můžete ztratit. Ale u mě a u mých rodičů tomu tak nebylo. Když jsem vyrostla natolik, abych chápala, že vzít si může i mě, všichni jsme věděli, že si vezme Kasiu.

Pouze přespolní, lidé netušící nic o tom, jak to u nás chodí, blahopřáli Kasiiným rodičům nebo jim říkali, jak mají krásnou, chytrou a milou dceru. Drak si nevybíral vždy tu nejhezčí dívku, pokaždé si však vybíral tu, která se něčím vymykala; pokud byla na výběr dívka, která ostatní zdaleka překonávala svým půvabem nebo chytrostí nebo tanečním uměním nebo byla obzvlášť laskavá, nějakým zvláštním způsobem se vždycky rozhodoval pro ni, ačkoli s dívkami před svou volbou téměř neztratil slovo.

A Kasia tímhle vším byla. Měla husté vlasy, zlatavé jako obilí, a nosila je spletené do copu až po pás, její oči měly teple hnědý odstín a její smích zněl jako píseň, která se vám v její přítomnosti sama drala na rty. Napadaly ji ty nejlepší hry a jen tak z hlavy vymýšlela příběhy a nové tance, uměla vařit, že by se její pokrmy neztratily na slavnostní hostině, a když spřádala vlnu z otcových ovcí, vlákna se jí z kolovrátku odvíjela zcela hladce, bez jediného uzlíku či šmodrchance.

Vím, že v tomto mém podání působí jako bytost z pohádky. Ale ono to bylo naopak. Když mi matka vyprávěla pohádky o princezně s kolovrátkem nebo odvážné husopasce nebo o říční panně, v duchu jsem si je všechny představovala tak trochu jako Kasiu, tak jsem o ní prostě přemýšlela. A nebyla

jsem dost stará, abych měla rozum, takže s vědomím, že mi ji zakrátko někdo vezme, jsem ji milovala víc, a nikoli méně.

Sama říkala, že jí to nevadí. Byla i nebojácná; to jí vštěpovala její matka Wensa. „Bude muset být statečná,“ vzpomínám si, jak jednou říkala mé matce, zatímco Kasii postrkovala, aby vylezla na strom, před nímž se držela v uctivé vzdálenosti v objetí mé matky, která měla slzy v očích.

Žily jsme pouze tři domy od sebe a já jsem neměla vlastní sestru, jen tři mnohem starší bratry. Kasia byla mému srdci nejbližší. Hrály jsme si spolu od kolébky, napřed v kuchyních našich matek, kde jsme se jim snažily neplést pod nohy, a potom na cestách před našimi domy, dokud jsme nebyly dost staré na to, abychom se vydávaly divočit do lesa. Nikdy jsem nechtěla zůstat pod střechou, když jsme mohly ruku v ruce běhat pod větvemi. Představovala jsem si, jak stromy sklánějí své paže, aby nás ochránily. Nevěděla jsem, jak budu snášet chvíle, kdy si ji vezme Drak.

O mě by se rodiče nijak zvlášť nebáli, ani kdyby nebyla žádná Kasia. V sedmnácti jsem stále byla rozjívené vyžle s velkými chodidly a rozcuchanými špinavě hnědými vlasy a moje jediné nadání, pokud se to dá tak nazvat, spočívalo v tom, že v průběhu jednoho dne jsem dokázala roztrhat, ušmudlat nebo ztratit všechno, co jsem si oblékla. Matka si nade mnou zoufala, už když mi bylo dvanáct, a nechávala mě běhat v šatech po mých starších bratrech s výjimkou svátečních dní, kdy jsem se mohla převlékat až dvacet minut před odchodem z domu a pak jsem musela nehybně sedět na lavičce přede dveřmi, dokud jsme se všichni nevydali na cestu do kostela. A pořád existovala pouze poloviční šance, že se na návěs dostanu, aniž se mi šaty zachytí o větev nebo umažou od bláta.

„Ty si budeš muset vzít nějakého krejčího, moje malá Agnieszko,“ smál se můj otec, když se večer vracel z lesa a já jsem ho

běžela přivítat se špinavou tváří, s přinejmenším jednou dírou na šatech a bez šátku na hlavě. Ale i tak mě vždycky popadl do náruče a políbil a matka si jen slabě povzdechla — kterého rodiče mohlo doopravdy mrzet, že dívka narozená pro Draka má nějakou tu chybu?

Naše poslední léto před odebráním bylo dlouhé, teplé a plné slz. Kasia neplakala, ale já ano. Do pozdních hodin jsme zůstávaly v lese, každý zlatavý den jsme protahovaly na nejvyšší možnou míru, a potom jsem se domů vracela hladová a unavená a rovnou jsem ve tmě zamířila do postele. Matka za mnou chodila a hladila mě po vlasech, u postele mi nechávala talíř s jídlem, kdyby mě někdy uprostřed noci probudil hlad. Jinak se mě ukonejšit nesnažila, jak také mohla? Obě jsme věděly, že bez ohledu na to, jak vroucně miluje Kasiu, a Kasiinu matku Wensu, někde v útrobách jí tak či onak spočívá uzlíček potěšení, že to nečeká *moji* dceru, nečeká to *mého* miláčka. A já bych samozřejmě nechtěla, aby to vnímala jakkoli jinak.

Téměř celé to léto jsme byly s Kasiou spolu a samy. Jako už dlouhou dobu. Když jsme byly malé, běhávaly jsme se všemi dětmi z vesnice, ale když jsme vyrostly a Kasia zkrásněla, matka jí říkala: „Když se nebudeš moc stýkat s chlapci, uděláš to nejlepší jak pro sebe, tak pro ně.“ Já se jí však držela a moje matka Kasiu a Wensu měla ráda do té míry, aby se mě od ní nepokoušela odloudit, ačkoli věděla, že na konci mě to bude o to víc bolet.

Posledního dne jsem nám v lese našla mýtinu, kde si stromy dosud uchovaly listí, které všude nad námi jemně šelestilo ve své zlaté a ohnivě rudé nádheře, a kde byla celá země posetá zralými kaštany. Z větvíček a suchého listí jsme rozdělaly ohýnek, abychom si jich hrst upekly. Nazítří bylo prvního října a konala se velká slavnost na počest našeho patrona a pána. Nazítří mezi nás zavítá Drak.

„Bylo by nádherné být trubadúrkou,“ řekla Kasia vleže na zádech a se zavřenýma očima. Něco si pobrukovala — na slavnost se dostavil potulný pěvec a toho rána si na návsi přezpíval své skladby. Celý víkend už přijížděly vozy s tributy. „Jezdit po celé Polně a zpívat pro krále.“

Řekla to zamyšleně, ne jako dítě, které jen tak plácá do větru. Pronesla to jako někdo, kdo vážně přemýšlí o tom, že odejde z údolí, opustí ho jednou provždy. Natáhla jsem ruku a sevřela jí prsty. „A každého slunovratu by ses vracela domů,“ řekla jsem, „a zpívala nám všechny písně, co ses naučila.“ Pevně jsme se držely a já jsem si nedovolila připomínat, že dívky, které si bere Drak, se domů nikdy vracet nechtějí.

V té chvíli jsem ho samozřejmě ze srdce nenáviděla. Ale nebyl to zlý pán. Na opačné straně severních hor měl baron ze Žlutých močálů vojsko o síle pěti tisíc mužů, aby s nimi jménem Polnji vedl války, a hrad se čtyřmi věžemi a manželku, která nosila šperky krvavé barvy a bílý plášť z liščí kožešiny, to vše na panství, které nebylo o nic bohatší než naše údolí. Muži si museli jeden den v týdnu vyhradit pro práci na baronových polích, kde byla ta nejlepší půda, baron si ty nejzdatnější z jejich synů bral do svého vojska, a když se tak všichni tito vojáci toulali krajem, musely dívky zůstat doma, a jakmile dospěly, musely se držet pospolu. A ani on nebyl *špatný* pán.

Drak měl pouze jednu věž a žádného ozbrojence, ba ani sluhu, kromě oné jediné vybrané dívky. Nemusel mít vojsko; králi byl zavázán svou vlastní prací, svými kouzly. Někdy se musel dostavit ke dvoru, aby obnovil slib věrnosti, a domnívám se, že král ho mohl povolat do války, ale jeho hlavní povinností bylo setrvávat zde, dohlížet na Hvozď a chránit království před jeho ničemností.

Jeho jediným výstřelkem byly knihy. Podle vesnických měříték jsme byli velmi sečtělí, protože Drak platil zlatem za každý

skvělý svazek, a tak se až do našich končin plahočili obchodníci s knihami, třebaže naše údolí leželo na samé výspě Polnji. I na tak velkou vzdálenost si sedlové tašky na mulách plnili všemi očtenými nebo lacinými knihami, které měli na skladě, a prodávali je nám za naše drobné. Nejméně dvě nebo tři knihy neměly v našem údolí hrdě vystavené na stěnách jen ty nejchudší domy.

Člověku, jenž nežil dostatečně blízko Hvozdu, aby je pochopil, by se všechny tyto věci mohly jevit jako malichernosti, jen chabý důvod pro to, abyste se vzdali dcery. Jenže já sama jsem zažila Zelené léto, kdy horký vítr odnášel z Hvozdu pyl daleko na západ do údolí, na naše pole a do našich zahrad. Tehdy na nich všechno zběsile a bujně vyrostlo, pohříchu také do zvláštních a nepřirozených podob. Každý, kdo pak tyto plodiny jedl, ochořel zlostí, bil své nejbližší a nakonec, pokud ho někdo předtím pevně neuvázal, utekl do Hvozdu a zmizel.

Mně tehdy bylo šest. Rodiče se mě snažili chránit, jak jen to šlo, ale i přesto jsem si živě vybavovala onen studený a lepkavý všudypřítomný pocit děsu, strach všech okolo a to nekonečné hryznutí hladu v žaludku. Tou dobou jsme už snědli veškeré zásoby z předchozího roku a upírali naděje k jaru. Jeden náš soused, který už hladem začal blouznit, snědl několik zelených fazolí. Pamatuju se na křik, který se té noci ozval z jeho domu, a když jsem vyhlédla z okna, uviděla jsem svého otce, jak mu pádí na pomoc s vidlemi, jež narychlo popadl z místa, kde se opíraly o stodolu.

Jednoho dne toho léta, jelikož jsem byla příliš mladá, abych si patřičně uvědomovala hrozící nebezpečí, jsem utekla z dohledu své unavené, pohublé matky a vytratila se do lesa. V zákoutí chráněném před větrem jsem našla polosuché ostružiní. Prodrala jsem se mezi tvrdými seschlými šlahouny ke skrytému srdci mlází a vydolovala zázračnou hrst černých bobulí, které byly pěkně celé, šťavnaté a dokonalé a ani trochu znetvořené.

Každá byla v mých ústech hotovým puknutím radosti. Nakonec jsem jich snědla dvě hrsti, a ještě si jimi naplnila sukni; domů jsem pospíchala se šaty posetými fialovými skvrnami, a když pak matka uviděla mou ušmudlanou tvář, rozplakala se hrůzou. Ne-
ochořela jsem; ostružiny nějakým záhadným způsobem unikly kletbě Hvozdu a byly chutné. Ale matčiny slzy mě zle vyděsily. Poté jsem se ostružinám dlouhá léta vyhýbala.

Draka si toho roku předvolali ke dvoru. Vbrzku se vrátil, ihned odjel do polí a přivolal kouzelný oheň, aby spálil veškerou zkaženou úrodu, všechny otrávené plodiny. Taková byla jeho povinnost a poté navštívil i každý dům, kde někdo ochořel, a nemocným dával napít kouzelného elixíru, který jim pročistil mysl. Vesnicím na západ od nás, jež byly pohromy ušetřeny, vydal pokyn, aby se s námi podělily o sklizeň, a dokonce se toho roku zcela vzdal svého tributu, aby nikdo nehladověl. Následujícího jara těsně před setbou opět prošel všechna pole a spálil několik málo přetrvávajících zkažených zbytků, než znovu stačily zakořenit.

Ale i když nás zachránil, nemilovali jsme ho. Nikdy nevyšel ze své věže, aby při žních pozval muže na skleničku, jak to dělával baron ze Žlutých močálů, nebo aby si na pouti koupil nějakou drobnou cetku, jak to měly ve zvyku baronka a její dcery. Někdy u nás pořádaly představení kočovné soubory nebo horským průsmykem z Rosji přicházeli zpěváci. On si je však vypo-
slechnout nechodil. Když mu povozníci přivázeli tribut, vrata ve věži se před nimi sama otvírala a muži celý náklad nechávali ve sklepích, aniž ho jedinkrát spatřili. S rychtářkou naší vesnice nebo třeba se starostou Olszanky, největšího města v údolí, jen kousek od jeho věže, si nikdy nevyměnil víc než pár slov. Ani v nejmenším se nesnažil získat naše sympatie; nikdo z nás ho neznal.

A samozřejmě byl také mistrem temné magie. Za jasných nocí kolem jeho věže šlehaly blesky, a to i v zimě. Bledé obláčky, které vypouštěl z oken, plynuly v noci po cestách a po proudy

řeky, vnikaly do Hvozdu, aby pro něj držely hlídku. A když se Hvozd někdy někoho zmocnil — pasačky, která se při cestě za svým stádem zatoulala příliš blízko k jeho okraji; lovce, který se napil z nesprávné studny; smolařského pocestného, který prošel horským průsmykem s chytlavou písni na rtech —, snášel se pak pro něj ze své věže i Drak; a ti, které si vzal, už se nikdy nevraceli.

Nebyl zlý, ale byl odtazitý a strašný. A chystal se odvést Kasiu, takže jsem ho začala nenávidět a nenáviděla jsem ho dlouhá a dlouhá léta.

Mé pocity se té poslední noci nijak nezměnily. S Kasiou jsme jedly kaštany. Slunce zapadlo a ohýnek nám zhasl, ale prodlévaly jsme na mýtině, dokud žhnuly uhlíky. Ráno nás nečekala nijak dlouhá cesta. Dožínky se sice obvykle konaly v Olszance, ale v roce volby se vždycky konaly ve vsi, kde žila přinejmenším jedna z dívek, aby se trochu usnadnilo cestování jejich rodinám. A naše obec měla Kasiu.

Když jsem si následujícího dne oblékala svůj zelený plášť, Draka jsem nenáviděla ještě víc. Matce se trásly ruce, když mi splétala vlasy. Věděly jsme, že volba padne na Kasiu, to však neznamenal, že jsme necítily strach. Ale sukni jsem si přidržovala vysoko nad zemí a do vozu jsem nastoupila tak opatrně, jak to jen šlo, poté co jsem na něm dvakrát zapátrala po třískách a dovolila otci, aby mi pomohl nahoru. Byla jsem odhodlaná se co nejvíc snažit. Sice jsem věděla, že to k ničemu nebude, ale chtěla jsem, aby si Kasia uvědomila, že ji miluju natolik, že jí dám poctivou šanci. Nehodlala jsem přijít jako šmudla, shrbená a šilhavá, jak to někdy dělávaly jiné dívky.

Shromáždily jsme se na návsi, všech jedenáct dívek v jedné řadě.

Hodovní stoly byly rozestavené do čtverce a notně se prohýbaly, protože ani dohromady nebyly dost velké na to, aby se na ně daly vyskládat dary z celého údolí. Všichni se postavili

za ně. Pytle s pšenicí a ovsem se navršily do pyramid na trávu v rozích. My jsme byly jediné, kdo stál na trávě, spolu s našimi rodiči a rychtářkou Dankou, která před námi úzkostlivě přecházela tam a zpátky a potichu pohybovala ústy, jak se připravovala na uvítání.

Ostatní dívky jsem příliš neznala. Nebyly z Dwerniku. Všechny jsme tam mlčky stály ve svátečním oblečení a se spletenými vlasy a pozorovaly cestu. Po Drakovi zatím nebylo vidu ani slechu. V hlavě se mi odvíjely divoké představy. Namlouvala jsem si, že se při Drakově příchodu vrhnu před Kasii a řeknu mu, aby si místo ní vzal mě, nebo že prohlásím, že Kasia s ním odejít nechce. Ale věděla jsem, že nejsem dost odvážná, abych něco takového dokázala.

A potom přišel, příšerným způsobem. Nedostavil se po cestě, to ani náhodou, prostě se jen zčistajasna objevil. Dívala jsem se tím směrem, když vystoupil — uviděla jsem prsty ve vzduchu, potom ruku a nohu a polovinu člověka, něco tak nemožného a nepatřičného, že jsem nedokázala odvrátit oči, ačkoli se mi křečovitě svíral žaludek. Ostatní měli větší štěstí. Ti si ho vůbec nevšimli, dokud k nám neudělal první krok; všichni kolem mě se snažili překvapením neucuknout.

Drak se nepodobal žádnému muži z naší vesnice. Měl být starý, sehnutý a prošedivělý, vždyť ve své věži žil už sto let, ale byl vysoký, vzpřímený, hladce oholený a měl pevnou kůži. Při letmém pohledu někde na ulici bych ho patrně považovala za mladíka jen o něco staršího než já: někoho, na koho bych se možná usmála přes hodovní stoly a kdo by mě možná požádal o tanec. Ale v jeho tváři bylo něco nepřírozeného: ohnisko vrásek u očí, jako by se ho nemohla dotknout léta, ale podepsalo se na něm jejich působení. Přesto to nebyla ošklivá tvář. Svým chladem však působil nepříjemně. Všechno na něm sdělovalo: *Já nejsem jedním z vás, a ani jím být nechci.*

Měl samozřejmě drahé šaty; brokát jeho pláště by rok živil celou jednu rodinu, a to i bez zlatých knoflíků. Ale hubený byl jako někdo, komu se tři roky ze čtyř nic neurodilo na polích. Držel se strnule, čísel z něj nervózní energie loveckého psa, jako by se nemohl dočkat, až bude zase co nejdřív pryč. Byl to nejhorší den našich životů, ale on na nás neměl trpělivost. Když se mu naše rychtářka uklonila a řekla „Můj pane, dovolte, abych vám představila tyto...“, přerušil ji slovy: „Ano, přejdeme k věci.“

Na rameni mi dosud teple spočívala ruka mého otce, který stál vedle mě a ukláněl se; z druhé strany mě pevně svírala ruka matčina. Teď zdráhavě odstoupili spolu s ostatními rodiči. Všech nás jedenáct se instinktivně ještě víc semklo. Kasia a já jsme stály téměř na konci řady. Neodvažovala jsem se ji chytit za ruku, ale stála jsem dost blízko na to, abychom se zlehka dotýkaly pažemi, a přitom jsem sledovala Draka a nenáviděla ho, nenáviděla jsem ho, když se ubíral podél řady a každé dívce položil prst pod bradu, aby jí nadzvedl hlavu a podíval se na ni.

Nepromluvil ke každé z nás. Dívce vedle mě, která přijela z Olszanky, neřekl jediné slovo, ačkoli její otec Borys byl nejlepší chovatel koní v celém údolí a ona sama na sobě měla vlněné šaty nabarvené načerveno a černé vlasy spletené do dvou dlouhých krásných copů protkaných červenými stužkami. Když přišla řada na mě, upřel na mě zamračený pohled — studené černé oči a vyšpulená bledá ústa — a řekl: „Ty se jmenuješ jak, děvče?“

„Agnieszka,“ odpověděla jsem, nebo jsem se o to pokusila; zjistila jsem, že mi vyschlo v ústech. „Agnieszka,“ zopakovala jsem šepem, „můj pane.“ Měla jsem rozpálenou tvář. Klopila jsem oči. Všimla jsem si, že i když jsem si dávala nesmírný pozor, od lemu se mi na sukni rozbíhají tři velké blátivé šmouhy.

Drak pokračoval v prohlídce. A potom zůstal stát, zadíval se na Kasiu způsobem, jakým dosud nepohlédl na žádnou z nás

ostatních. A dál u ní stál, s rukou pod její bradou, tenká tvrdá ústa zkřivená slabým potěšeným úsměvem, a Kasia mu pohled statečně opětovala a neucukávala. Když mu odpovídala, nesažila se znít drsně, pištivě nebo jakkoli jinak, zůstala u svého pevného a melodického hlasu: „Kasia, můj pane.“

Opět se na ni usmál, nijak příjemně, spíš s výrazem spokojeného kocoura. Na konec řady došel už jen, aby se neřeklo, a na obě dívky za Kasiou sotva pohlédl. Když se otočil a znovu se přišel podívat na Kasiu, stále s oním potěšeným výrazem ve tváři, zaslechla jsem, jak se Wensa za námi nadechla, téměř jako by vzlykla. A potom se ještě jednou zamračil, otočil hlavu a pohlédl přímo na mě.

Já jsem se mezitím přestala ovládat a vzala jsem Kasiu za ruku. Vší silou jsem ji mačkala a ona mačkala tu moji. Teď mě rychle pustila a já před sebou ruce rychle sepjala, celá zardělá, vystrašená. Drak přede mnou jen ještě víc přimhouřil oči. A potom pozvedl ruku a mezi prsty se mu vytvořila kulička z modrobílého plamene.

„Ona tím nic nemyslela,“ řekla Kasia, statečná, statečná Kasia, statečná tak, jak já jsem pro ni statečná nebyla. Mluvila rozechvělým, ale dobře slyšitelným hlasem, zatímco já jsem se třásla jako vyděšený králík a civěla na kuličku. „Prosím, můj pane...“

„Mlč, děvče,“ přerušil mě Drak a natáhl ke mně ruku. „Vezmi si ji.“

„Já — cože?“ zeptala jsem se, vyjevenější, než kdyby mi kuličku mrštil do tváře.

„Nestůj tady jako nána,“ řekl. „*Vezmi si ji.*“

Když jsem pozvedla ruku, třásla se mi tak, že jsem se mu mimoděk otřela o prsty, z nichž jsem se kuličku pokusila vyjmout, ačkoli mi to bylo neskonale protivné; kůži měl na dotek horkou, jako by ho spalovala horečka. Planoucí kulička byla však chladivá jako mramor a na dotek mi nijak neublížila. S úlevou a celá

vylekaná jsem ji podržela mezi prsty a upřeně se na ni dívala. Drak na mě pohlížel s roztrpčeným výrazem.

„No,“ pronesl nezdvořile, „takže nejspíš ty.“ Kuličku mi vzal z ruky a na okamžik ji sevřel v prstech. Zmizela tak rychle, jak se objevila. Otočil se a řekl k Dance: „Tribut pošlete, až budete moci.“

Stále jsem to nechápala. Myslím, že to nechápal nikdo, ani moji rodiče; všechno to bylo příliš rychlé a byla jsem ohromená už jen tím, že jsem vůbec přitáhla jeho pozornost. Ani jsem se nestihla otočit a rozloučit se, když se ke mně znovu obrátil a chytil mě za zápěstí. Pohnula se jenom Kasia. Ohlédla jsem se na ni a všimla si, jak se ke mně nesouhlasně chystá natáhnout ruku, ale pak mnou Drak netrpělivě a naléhavě smýkl, až jsem za ním klopýtla, a teď už i se mnou se vypařil do vzduchu.

Když jsme ze vzduchu opět vykročili, tiskla jsem si druhou ruku k ústům a bojovala s nevolností. Jen co mě přestal držet, padla jsem na kolena a začala zvracet, aniž jsem tušila, kde jsem. Přidušeně si odfrkl odporem — potřísnila jsem dlouhou elegantní špičku jeho kožené boty — a řekl: „Je to zbytečné. Přestaň dávit, děvče, a uklid' ten svinčík.“ Vzdálil se ode mě, na dlaždicích se rozlehly jeho kroky, a byl pryč.

Roztřesená jsem tam zůstávala, dokud jsem si nebyla jistá, že ze mě už nic nevyjde, a potom jsem si hřbetem ruky otřela ústa a zvedla hlavu, abych se rozhlédla. Nacházela jsem se na podlaze z kamene, který však nebyl ledajaký, nýbrž pravý bílý mramor protkaný jasně zelenými žilkami. Byla jsem v malé okrouhlé místnosti s úzkými škvírami místo oken, které se táhly příliš vysoko, abych z nich dokázala vyhlédnout. Strop nad mou hlavou se ostře stácel směrem dovnitř. Drak mě dopravil na samý vrchol věže.

V místnosti nebyl jediný kus nábytku a nebylo tam nic, čím bych mohla setřít podlahu. Nakonec jsem použila vlastní sukni;

ta už stejně byla špinavá. Po nedlouhém sezení na podlaze v područí děsu, kdy se nic dalšího nestalo, jsem vstala a nesměle se začala krást pryč chodbou. Byla bych se vydala jakoukoli jinou cestou než tou, kterou odešel Drak, kdyby tam nějaká taková cesta byla.

Po Drakovi se slehla zem. Krátká chodba byla prázdná. I její podlahu tvořil studený tvrdý mramor, osvětlený nepřívětivým bledým přísvitem ze zavěšených luceren. Nebyly to však opravdové lampy, nýbrž velké kusy leštěného kamene, z jehož nitra se linula zář. Na chodbičce byly pouze jedny dveře a potom se na konci klenutým průchodem vycházelo ke schodišti.

Zatlačila jsem na dveře a úzkostně do nich nahlédla, protože mi to připadalo lepší než kolem nich projít a netušit, co je za nimi. Ale vstupovalo se jimi jen do jakéhosi holého pokojíku s úzkou postelí, stolkem a umyvadlem. Naproti jsem měla velké okno, kterým byla vidět obloha. Přeběhla jsem k němu a vyklonila se přes parapet.

Drakova věž stála v podhůří na západní hranici jeho panství. Východním směrem se přede mnou rozprostíralo celé naše dlouhé údolí se svými vesnicemi a hospodářstvími a z okna jsem rozeznala celou linku Vřetenky, která se jako stříbřitě modrá stuha táhla jeho středem spolu s prašně hnědou silnicí. Silnice a řeka vedle sebe ubíhaly až na opačný konec Drakova panství, přičemž se nořily do lesíků, z nichž opět vyklouzávaly u vesnic, až se cesta postupně vytratila těsně před obrovskou černou masou Hvozdu. Řeka do něj pokračovala sama, mizela v něm a už se nikdy znovu neobjevila.

Viděla jsem Olszanku, město nejbliž věži, kde se o nedělích konal Velký trh. Otec mě na něj dvakrát vzal. Za ní byl Poniec a Radomsko, schoulené kolem břehů svého nevelkého jezera, a pak i můj vlastní Dwernik se svou širokou zelenou návší. Zhlédla jsem dokonce i ty velké bílé stoly připravené na hostinu,

na níž se Drak už nechtěl zdržovat, a svezla jsem se na kolena a rozplakala se jako malá holčička.

Ale matka mě nepřišla pohladit po hlavě; otec mě nevytáhl na nohy a nerozesmával mě, dokud jsem nepřestala plakat. Jen jsem se vzlykáním tak vyčerpala, až mě hlava příliš rozbolela na to, abych dokázala pokračovat, a poté mi byla zima a byla jsem ztuhlá z klečení na tak bolestně tvrdé podlaze a teklo mi z nosu a neměla jsem si ho čím utřít.

Nakonec jsem k tomu účelu použila další část své sukně, posadila se na postel a snažila se vymyslet, co udělám. Pokojík byl prázdný, ale vyvětraný a uklizený, jako by ho právě někdo opustil. A nejspíš tomu tak bylo. Nějaká jiná dívka tu zcela o samotě žila deset let a shlížela na údolí. Teď se vrátila domů, aby se rozloučila se svými příbuznými, a pokoj připadl mně.

Na stěně naproti posteli visel jediný obraz ve velkém zlatém rámu. Nedávalo mi to smysl — na tak malou místnost byl příliš velkolepý a vlastně to ani nebyl obraz, ale spíš jen široká plocha světlezeleného a šedohnědého odstínu u okrajů, protatá zářivou modrostříbrnou linkou, která se v plyných křivkách vlnila středem, a s tenčími stříbrnými linkami plynoucími k ní od okrajů. Dívala jsem se na ni a přemýšlela, jestli i tohle jsou kouzla. Nikdy jsem nic takového neviděla.

Ale podél stříbrné linky byla domalovaná kolečka v mně dobře známých rozestupech, takže jsem si po chvílce uvědomila, že obraz představuje naše údolí, jen zploštěné tak, jako kdyby se na něj ze závratné výšky díval pták. Tou stříbrnou linkou byla Vřetenka, tekoucí z hor do Hvozdu, a ta kolečka znázorňovala vesnice. Obraz zářil barvami, malba byla lesklá a vytažená do maličkých vrcholků. Na řece jsem téměř viděla vlny, na vodě třpyt slunečního světla. Přitahovaly k sobě zrak a probouzely ve mně touhu se na ně bez ustání dívat. Ale zároveň se mi obraz nelíbil. Živé údolí svíral v rámu, uzavíral

ho a při pohledu na něj jsem měla pocit, jako bych byla sama zavřená.

Odhlédla jsem. Zdálo se, že v tom pokojíku nemohu zůstat. Nesnědla jsem nic při snídani ani předešlého dne při obědě; všechno se mi v ústech měnilo v popel. Teď když se stalo něco horšího než všechno, co jsem si kdy představovala, bych měla mít ještě menší apetit, ale ve skutečnosti jsem trpěla bolestným hladem a ve věži nebyli žádní sloužící, takže mi oběd nemohl nikdo přinést. Potom mě napadlo ještě něco horšího: co když ode mě Drak očekává, že mu já přinesu ten jeho?

A následovala ještě příšernější představa: a co *po* obědě? Kasia vždycky říkala, že věří všem těm navrátilším se ženám, že na ně Drak nevztáhl ruku. „Dívky si bere už sto let,“ tvrdila vždycky přesvědčeně. „Jedna z nich by to přiznala a rozkřiklo by se to.“

Ale před několika týdny mezi čtyřma očima požádala moji matku, aby jí řekla, jak to chodí, když se dívka provdá — aby jí řekla, co by jí svěřila její vlastní matka v předvečer její svatby. Zaslechla jsem je přes okno, když jsem se vracela z lesa. Stála jsem tam vedle okna, poslouchala je, až se mi po lících spustily horké slzy, tak jsem byla kvůli Kasie dopálená.

Teď jsem to měla být já. A já jsem nebyla statečná — domnívala jsem se, že se nedokážu zhluboka nadechnout a udělat vše pro to, abych se křečovitě nezaťala, jak to radila matka Kasie, aby ji to nebolelo. Na strašlivý okamžik jsem si představila Drakovu tvář v těsné blízkosti své hlavy, ještě blíže, než když mě zkoumal při své volbě — černé oči chladné a třpytivé jako kámen, ty prsty tvrdé jako železo, tak podivně teplé, když mi z kůže odtahoval šaty, když mi věnoval ten svůj slizký, samolibý úsměv. Co kdyby byl po celém těle tak rozpálený, že bych ho cítila, jak žhne téměř jako uhlík, všude na sobě, kdyby na mě ležel...

Se zachvěním jsem se oprostila od svých myšlenek a vstala jsem. Shlédla jsem na postel a rozhlédla se po té stísněné

místnůstce, kde se nebylo možné schovat, a potom jsem vyběhla ven a opět se ubírala chodbou. Na konci bylo schodiště, které se stáčelo v sevřeně spirále, takže jsem neviděla, co je za dalším zákrutem. Nejspíš zní hloupě, že jsem se bála sejít po schodišti, ale měla jsem příšerně nahnáno. Málem jsem se nakonec vrátila do svého pokojíku. Nakonec jsem se s jednou rukou na studené kamenné stěně pomalu vydala dolů. Vždy jsem položila obě nohy na schod, načež jsem se zastavila, abych nastražila uši, než jsem sešla zase o kousek níž.

Poté co jsem se takhle pokradmu dostala za první zákrut, a nic na mě nevyskočilo, začala jsem si připadat jako husa a přidala jsem do kroku. Ale potom jsem zašla za další zákrut a pořád jsem nepřicházela na odpočívadlo a zvládla jsem další a začala se opět bát, tentokrát toho, že to schodiště je kouzelné a já půjdu dolů nekonečně dlouho a — no prostě. Šla jsem stále rychleji a rychleji a potom jsem přes tři schody sklouzla na další odpočívadlo a znenadání vrazila do Draka.

Byla jsem hubená, ale můj otec byl nejvyšší muž ve vesnici a sahala jsem mu po ramena a Drak nebyl nijak velký muž. Málem jsme se oba společně skutáleli ze schodů. Jednou rukou se honem zachytil zábradlí, já jsem učinila totéž a nějak se nám podařilo nedopadnout na podlahu. Uvědomila jsem si, že jsem spadla plnou vahou na *Draka*, svírám jeho kabát a dívám se mu přímo do vylekané tváře. Chvilku byl příliš překvapený, aby dokázal rozumně uvažovat, a tvářil se jako obyčejný muž, kterého vyděsilo něco, co na něj nečekaně vyskočilo, trochu hloupě a trochu zranitelně, ústa pootevřená a oči vytřeštěné.

Já sama jsem byla překvapená natolik, že jsem se ani nepohnula, jen jsem tam na něj bezradně civěla. Ale Drak se rychle opanoval, tvářil se mu prohnalo rozhořčení, strhl mě ze sebe a postavil na nohy. Potom mi došlo, co jsem právě udělala, a než stačil něco říct, v panice jsem vyhrkla: „Hledám kuchyni!“

„Nepovídej,“ odpověděl, jako když máslo ukrájí. Výraz už neměl ani trochu vlídný, byl tvrdý a zlostný a dosud mi nepustil ruku. Měl drtivý, bolestný stisk, jeho horko jsem cítila i přes rukáv šatů. Škubnutím si mě k sobě přitáhl a nahnul se — myslím, že by se nade mnou rád zlověstně tyčil, ale protože na to neměl, byl o to zuřivější. Kdybych se nad tím měla možnost zamyslet, trochu bych se zaklonila a snížila, ale na to jsem byla příliš unavená a vyčerpána. Takže místo toho měl tvář těsně na-proti mně, tak blízko, že jsem na rtech cítila jeho dech a i jeho chladný, zlomyslný šepot jsem spíš cítila, než slyšela: „Možná bych ti tam tedy měl ukázat cestu.“

„Já... já...“ snažila jsem se ze sebe vysoukat celá roztřesená a přitom jsem se od něj snažila odtáhnout. Prudce se ode mě odvrátil a začal mě za sebou vléct ze schodů, jeden, druhý, třetí zákrut, tentokrát celkem pět, než jsme sešli na další odpočívadlo, a pak následovaly ještě tři, do toho celou dobu sláblo světlo, až mě nakonec dovelkl na nejnižší podlaží celé věže, do rozlehlé podzemní kobky s holými stěnami z tesaného kamene a s obrovským topeništěm ve tvaru úst se svěšenými koutky, v němž pekelně šlehaly plameny.

Dovlekl mě k němu a v záblesku slepé hrůzy jsem si uvědomila, že mě do něj chce hodit. Byl velice silný, mnohem silnější, než by měl při své postavě být, ze schodů mě za sebou stáhl, jako bych byla klopýtající hadrová panenka. Ale smýknout se mnou do ohně jsem mu dovolit nehodlala. Nebyla jsem vznešená tichá dívka; celý život jsem běhala po lesích, šplhala na stromy a prodírala se trnitým mlázím a panika mi teď dodala obrovskou sílu. Když mě přitáhl k ohništi, zaječela jsem a potom jsem se začala horečnatě vzpírat, ohánět zaťatými prsty a svíjet, takže tentokrát se mi ho už opravdu podařilo srazit na podlahu.

Skácela jsem se spolu s ním. Oba jsme se hlavou udeřili do dlažby a chvíli jsme zůstali omráčeně ležet s propletenými

končetinami. Vedle nás plápolal a praskal oheň, a když ze mě panika zvolna vyprchala, najednou jsem si všimla, že do stěny vedle topeniště jsou vsazená železná dvířka pece a u nich je rožeň a nad nimi se táhne obrovská a široká police zaskládaná hrnci. Byla to jen a pouze kuchyně.

Po chvíli, téměř užaslým hlasem, dodal: „Zešílela jsi?“

„Myslela jsem, že se mě chystáte hodit do té pece,“ řekla jsem stále omráčená a potom jsem se rozesmála.

Nebyl to opravdový smích — tou dobou už jsem byla napůl nepřičetná, vyždímaná a vyhladovělá, kotníky a kolena dotlučené z toho, jak mě táhl ze schodů, hlava mě bolela, jako bych měla naštípnutou lebku, ale prostě jsem nedokázala přestat.

On tohle ale nevěděl. Věděl jen to, že se mu směje ta pitomá vesničanka, kterou si právě vybral, jemu, Drakovi, tomu největšímu čaroději v království, že se směje svému pánovi. Myslím, že tou dobou se mu nikdo nesmál už sto let. Začal se zvedat, kopnutím se vymanil z propletence našich nohou, a když se postavil, zadíval se na mě rozlíceně jako kocour. A já se jen rozesmála o to víc a potom se obrátil a nechal mě, abych se tam na podlaze dál smála, jako by ho nenapadalo, co jiného by se mnou mohl dělat.

Když odešel, moje hihňání postupně utichlo a já jsem se cítila jaksi míň prázdná a vystrašená. Do pece mě koneckonců nehodil ani mě neudeřil. Vstala jsem a rozhlédla se po místnosti — mnoho z ní vidět nebylo, protože z topeniště se linula jasná zář a jiná světla tam nebyla, ale když jsem se natočila zády k ohni, začala jsem rozeznávat další části oné velké síně. Nízké zídky ji rozdělovaly do několika zákoutí a police v ní byly plné lesklých láhví — vína, jak jsem si uvědomila. Můj strýc kdysi jednu takovou láhev přinesl k babičce na oslavu zimního slunovratu.

Všude byly zásoby: soudky s jablky uloženými v seně, brambory a mrkve a pastináky v pytlích, dlouhé věnce spletených

cibulí. Na stole uprostřed místnosti jsem našla knihu ve stojánku a vedle ní nezapálenou svíčku, kalamár a brk, a když jsem ji otevřela, zjistila jsem, že jde o účetní knihu se soupisem všech zásob, zaznamenaným výrazným rukopisem. V dolní části první stránky byla drobným písmem vepsaná nějaká poznámka; když jsem zapálila svíčku a sehnula se, abych na ni zamžourala, jen s obtížemi jsem dokázala rozluštit tato slova:

Snídaně v osm, oběd v jednu, večere v sedm. Jídlo nech položené v knihovně pět minut před stanovenou dobou a nemusíš bo — nebylo třeba zmiňovat koho — vidět celý den. Odvahu!

Rady k nezaplacení a to slovo — *Odvahu!* — bylo jako dotek kamarádčiny ruky. Knihu jsem si přivinula k tělu a konečně jsem se po celém dni necítila tak osamělá. Připadalo mi, že se blíží poledne, a Drak u nás ve vesnici nic nejedl, takže jsem mu začala chystat oběd. Nebyla jsem nijak zdatná kuchařka, ale matka mě od vaření nepouštěla, dokud jsem nedokázala připravit nějaké jídlo, a starala jsem se v rodině o zásoby, takže jsem uměla poznat čerstvé od zkaženého a kdy dozraje určitý kus ovoce. Nikdy jsem neměla k dispozici tolik zásob; byly zde dokonce zásuvky s kořením, které vonělo jako koláč na oslavu slunovratu, a celý soudek čerstvé, hebké šedé soli.

Na konci pokoje bylo zvláštní studené místo, kde jsem našla viset maso — celého srnce a dva velké zajíce; byla tam i slámou vystlaná bedna plná vajec. V kusu tkané látky na ohništi ležel zabalený už upečený bochník čerstvého chleba a vedle něj jsem objevila celý kotlík s dušeným králičím masem, pohankou a drobným hráškem. Ochutnala jsem z něj. Bylo to jako jídlo na oslavu, velmi slané a také trochu nasládlé a jemné, že se rozplývalo na jazyku: další dar od bezejmenné kuchařky z knihy.

Ani v nejmenším jsem nevěděla, jak jídlo tohoto druhu připravovat, a lekla jsem se představy, že ho ode mě bude Drak očekávat. Přesto jsem byla nesmírně vděčná, že mám toto jídlo

přichystané. Kotlík jsem položila zpátky na polici nad ohněm — přitom jsem si trochu potřísnila šaty — a do mísy v peci jsem dala péct dvě vejce; našla jsem tác, misku, talíř a lžici. Když byl králík ohřátý, naservírovala jsem ho na tác, nakrájela chleba — musela jsem ho krájet, protože při čekání, než se králík ohřeje, jsem z bochníku ulomila konec a sama ho snědla — a přidala k němu máslo. Dokonce jsem upekla jablko a přidala k němu koření. Matka mě ho naučila dělat v zimě k nedělní večeři a bylo zde tolik pecí, že jsem ho mohla připravovat při pečení všeho ostatního. Když jsem všechno dohromady naskládala na tác, dokonce jsem na sebe byla trochu hrdá; vypadalo to, jako bychom měli oslavu, byť poněkud zvláštní a pouze pro jednoho muže.

Opatrně jsem se s věcmi vydala do schodů, ale příliš pozdě jsem si uvědomila, že nevím, kde je knihovna. Kdybych o tom dole trochu přemýšlela, možná bych dovodila, že nebude na nejnižším podlaží, kde opravdu nebyla, což jsem ale zjistila, až když jsem prošla obrovskou kruhovou síní s okny skrytými za závěsy a těžkou, trůnu podobnou židlí na konci. Na vzdáleném konci byly i další dveře, ale když jsem je otevřela, objevila jsem pouze vstupní síň a obrovská vrata věže, třikrát vyšší než já, zavřená na mohutné břevno, uložené v železných držácích.

Otočila jsem se, síní se vrátila ke schodišti a vyšla na další odpočívadlo. Tam jsem objevila mramorovou podlahu pokrytou měkkou chlupatou látkou. Koberec jsem dosud nikdy neviděla. Proto jsem prve ani neslyšela Drakovy kroky. Úzkostně jsem se šinula chodbou a nakoukla do prvních dveří. Chvatně jsem vycovala — místnost byla plná dlouhých stolů, zvláštních láhví, klokotajících elixírů a nepřírozeně zbarvených jisker, které nevylétávaly z žádného krbu; nechtěla jsem tam strávit ani okamžik déle. Přesto se mi podařilo zachytit šaty o dveře a natrhnout si je.

Nakonec se další dveře, na opačné straně síně, otevřely do místnosti plné knih; dřevěné police táhnoucí se od podlahy

ke stropu jimi byly přímo přecpané. Prostor byl cítit po prachu a světlo se dovnitř dralo pouze několika úzkými okny. Z nalezení knihovny jsem měla takovou radost, že jsem si zpočátku ani nevšimla, že je tam i Drak, že sedí v těžkém křesle s knihou uloženou na pultíku přes stehna. Byla tak velká, že každá její stránka dosahovala délky mého předloktí, a z otevřených desek visela velká lokna zlatavých vlasů.

Při pohledu na něj jsem ustrnula, zrazena radou v knize. Z nějakého důvodu jsem předpokládala, že Drak se bude příhodně držet mimo dohled, dokud mu nebudu moct naservírovat jídlo. Nezvedl hlavu, aby se na mě podíval, a já, místo abych jen v tichosti s tácem přešla doprostřed místnosti, kde bych ho položila, a pak honem odcupitala, jsem zůstala stát ve dveřích a řekla: „Já... přinesla jsem oběd,“ protože dovnitř jsem nechtěla vcházet, dokud mě k tomu sám nevybídne.

„Opravdu?“ pronesl kousavě. „Aniž bys cestou spadla do nějaké jámy? To žasnu.“ Teprve tehdy ke mně vzlédl a zamračil se. „Nebo jsi do jámy přece jen spadla?“

Podívala jsem se na sebe. Na sukni se mi rozlévala obrovská ošklivá skvrna od zvratků — v kuchyni jsem si ji co nejlépe utřela, ale nedopadlo to dobře — a další flek jsem měla v místech, kam jsem se vysmrkala. Třikrát nebo čtyřikrát mě potřísnila štáva z dušeného masa a několik cákanců na mně přistálo i z dřezu, v němž jsem umývala nádobí. Lem šatů jsem měla stále zablácený z rána, a aniž jsem si všimla, udělala jsem si v nich několik děr. Matka mi ráno splekla, zavinula a sepnula vlasy, ale smyčky mi z hlavy z větší části sklouzly a stal se z nich jeden velký zašmodrchaný uzel vlasů, který mi částečně visel z krku.

Sama jsem si toho nevšimla — nebylo to pro mě nic nezvyklého, jen jsem teď na sobě pod vší tou špínou měla sváteční šaty. „Já... já jsem vařila a uklízela...“ snažila jsem se vysvětlovat.

„Nejšpinavější v celé této věži jsi ty,“ řekl, což byla pravda, ale i tak to od něj nebylo hezké. Začervenala jsem se a se sklopenou hlavou přešla ke stolu. Všechno jsem náležitě rozprostřela a přehlédla a potom jsem si s hrůzou uvědomila, že za celou dobu, co jsem v kuchyni přecházela, všechno vychladlo, teda kromě másla, z něhož na misce zbyla rozbředlá nevzhledná hromádka. I moje skvělé pečené jablko se celé jaksi srazilo.

Na všechno jsem se vyděšeně dívala, snažila jsem se rozhodnout, co udělám; měla bych to všechno odnést zpátky dolů? Nebo mu to třeba nebude vadit? Otočila jsem se k němu a málem jsem vyjekla: stál přímo za mnou a přes rameno mi na jídlo nahlížel. „Už chápu, proč ses bála, že bych tě mohl upéct.“ Naklonil se, aby nabral lžící králičího masa, prorazil krustičku chladnoucího tuku a pak obsah lžice vyklopil zpátky na talíř. „To už i z tebe by bylo lepší jídlo, než je tohle.“

„Nejsem nijak úžasná kuchařka, ale...“ začala jsem, protože jsem mu chtěla vysvětlit, že zároveň nejsem ani tak marná, že jsem prostě jen nevěděla, co a jak, ale odfrkl si a přerušil mě.

„Je vůbec něco, co ti jde?“ zeptal se posměšně.

Kdyby mě jen někdo naučil lépe posluhovat, kdyby mě jen vůbec napadlo, že bych mohla být vyvolená, a víc se připravovala; kdybych jen nebyla tak sklíčená a unavená a kdybych na sebe v kuchyni nebyla tak pyšná; kdyby mi jen tak nepředhazoval, že jsem šmudla, sice stejně jako všichni, kdo mě měli rádi, ale on to řekl záštiplně a bez špetky lásky — kdyby to bylo něco takového a kdybych do něj jen nevrátila na schodech a nezjistila, že mě *nehodlá* hodit do plamenů, s velkou pravděpodobností bych jen zrudla a utekla.

Jenže já jsem naopak dopáleně hodila tác na stůl a vykřikla: „Tak proč jste si mě vzal? Proč jste si nevzal Kasiu?“

Zmlkla jsem, jen co mi ta slova splynula ze rtů, zastyděla jsem se za sebe a zděsila se. Už už jsem chtěla otevřít ústa a všechno

chvatně odvolat, omluvit se mu, že jsem to tak nemyslela, nemyslela jsem to tak, že by si měl jít místo mě vzít Kasiu, že mu hned půjdu připravit další tác...

„Koho?“ zeptal se netrpělivě.

Vypoučila jsem na něj oči. „Kasiu!“ zvolala jsem. Jen se na mě díval, jako bych mu podávala další důkazy o své hlouposti, cítila jsem zmatek a zapoměla na své vznešené úmysly. „Chystal jste se vzít si ji! Ona je... ona je chytrá, statečná a umí skvěle vařit a taky...“

Každým okamžikem se tvářil nasupeněji. „Ano,“ přerušil mě ostře, „na tu dívku se pamatuji — neměla ani koňský obličej, ani to nebyla taková cuchta a nejspíš by teď tady po mně tak neštěkala... a dost. Vy vesničanky jste na začátku všechny víceméně stejně protivné, ale ty se projevuješ jako vskutku pozoruhodný příklad neschopnosti.“

„Tak jste si mě nemusel brát!“ vybuchla jsem dopáleně a dočteně — ten koňský obličej mě zabolet.

„K mé veliké lítosti se v tomto pleteš.“

Popadl mě za zápěstí a prudce mě otočil. Stál těsně za mnou a natáhl mi ruku nad jídlo nad stolem. „*Lirintalem*,“ řekl. Bylo to podivné slovo, které mu hladce splynulo z jazyka a ostře mi zadrnčelo v uších. „Zopakuj to spolu se mnou.“

„Cože?“ Takové slovo jsem nikdy neslyšela. Ale ještě víc se mi přitiskl k zádům, přiložil mi ústa k uchu a příšerným hlasem zašeptal: „*Zopakuj to!*“

Zatřásla jsem se, a protože jsem ze všeho nejvíc chtěla, aby mě pustil, pronesla jsem spolu s ním: „*Lirintalem*,“ zatímco mi dál držel ruku nad jídlem.

Nad talířem se zatetelil vzduch, což byla děsivá podívaná, jako by celý svět byl rybník, do něhož Drak může házet kamínky. Když se opět zklidnil, jídlo bylo jako vyměněné. Na místě zapečených vajec bylo pečené kuře; na místě talíře

s králíčím masem se objevila hromádka drobných čerstvých jarních fazolek, ačkoli od jara uplynulo sedm měsíců; na místě pečeného jablka byl koláč posetý tenkými jablečnými řezy a vypasenými hrozkami a zalitý medem.

Pak mě pustil. Bez opory jsem se zapotácela a sevřela okraj stolu. Měla jsem prázdné plíce a pocit, že se mi někdo posadil na hrud'. Připadala jsem si, jako by mě někdo mačkal jako citron. Dělal se mi mžítka před očima a zlomila jsem se v pase, protože se o mě pokoušely mráčky. Jen vzdáleně jsem ho viděla, jak shlíží na ták a v tváři se mu zračí zvláštní zakaboněný výraz, jako by ho něco překvapilo a popudilo zároveň.

„Co jste to se mnou udělal?“ zašeptala jsem, když jsem se opět dokázala nadechnout.

„Přestaň kňučet,“ odbyl mě. „Jsou to jen kejkle.“ Překvapení, které pocítil, z něj rychle vyprchalo, a když se posadil ke stolu před čerstvý oběd, mávl rukou směrem ke dveřím. „Dobrá, už běž. Je mi jasné, že mě budeš stát nehorázné množství času, ale pro dnešek už toho mám dost.“

Aspoň v tomhle jsem ho ráda uposlechla. Aniž jsem se pokusila vzít ták, s rukou přitisknutou k hrudi jsem se začala pomalu krást z knihovny. Pořád jsem slabostí klopýtala. Trvalo mi téměř půl hodiny, než jsem se po všech těch schodech vyvlekla zpátky nahoru, potom jsem zašla do pokojíku, zavřela za sebou dveře, přitáhla před ně komodu a padla na postel. Pokud Drak během mého spánku přišel ke dveřím, nic jsem neslyšela.

2

Draka jsem neviděla další čtyři dny. Od rána do večera jsem je trávila v kuchyni — našla jsem tam několik kuchařek a horečnatě jsem z nich zkoušela postupně každý recept, protože jsem se snažila stát tou nejskvělejší kuchařkou, o jaké kdo kdy slyšel. Ve spíži bylo dost jídla na to, aby mi bylo jedno, kolik ho promrhám; pokud něco nechutnalo dobře, snědla jsem to sama. Držela jsem se Drakovy rady a jídlo mu do knihovny nosila přesně pět minut před celou — jednotlivé pokrmy jsem zakrývala a honem s nimi vyrazela na cestu. Když jsem do knihovny přicházela, už tam nikdy nebyl, takže jsem byla ráda a nemusela jsem poslouchat žádné jeho další výčitky. V jedné krabici ve svém pokojíku jsem našla několik ručně tkaných kousků oblečení, které mi víceméně padly, i když nohy jsem měla od kolen dolů holé a neměla jsem zahalená předloktí. Šaty jsem si musela uvazovat kolem pasu, ale vypadala jsem v nich velmi upraveně.

Nechtěla jsem ho potěšit, ale pouze mu zabránit, aby mi ještě někdy provedl to, co jsem musela vystát poprvé, ať bylo to zaklínadlo cokoli. Čtyřikrát za noc jsem se budila ze snů a na rtech cítila slovo *lirintalem*, vnímala jsem ho v ústech, jako by tam patřilo, a na ruce mě pálily Drakovy prsty.

Obavy a práce nebyly tak úplně špatné, pokud šlo o společnost. Byly lepší než pocit osamění a než ty hlubší, horší strachy, o nichž jsem věděla, že vyplují na povrch — že deset let neuvidím matku ani otce, že už nikdy nebudu žít v našem domě, že už nebudu běhat po lese, že se mě začne brzy zmocňovat ta zvláštní alchymie působící na Drakovy dívky a že mě promění v někoho, koho na konci nebudu poznávat. Když jsem se zpocená před kamny činila s nožem, nad těmito věcmi jsem přinejmenším nemusela přemýšlet.

Po několika dnech, když jsem si uvědomila, že za mnou nebude chodit, aby na mě seslal to své zaklínadlo, jsem se vším tím zběsilým vařením a pečením přestala. Jenže pak jsem zjistila, že nemám nic jiného na práci, i když jsem se po ní začala shánět. Ve věži, bez ohledu na to, jak byla veliká, nebylo třeba uklízet — v koutech ani na parapetech, ba ani na těch maličkých vyřezávaných šlahounech na zlaceném rámu se neusazoval prach.

Pořád se mi nelíbila ta malovaná mapa v mém pokojíku. Každou noc jsem si představovala, že se z ní line slabé zurčení, jako by někde strouhou tekla voda, a každý den se tam na stěně skvěla ve vši své přehnané nádheře a nutila mě, abych se na ni dívala. Když jsem se na ni už nemohla dál mračit, vysypala jsem ve sklepe pytel s tuříny, zpřetrhala na něm švy a pytlovinou jsem mapu zakryla. Pokojík bez jejího zlata a okázalosti vypadal hned o poznání líp.

Zbytek dopoledne jsem se opět dívala z okna do údolí, osamělá a zkormoucená steskem. Byl všední pracovní den, takže muži sklízeli úrodu na polích a ženy praly u řeky. I Hvozd na mě se svou velkou, nespoutanou, neproniknutelnou temnotou působil téměř útěšně — jako neměnná a pevná veličina. Na dolních svazích hor na severním konci údolí se páslo početné stádo ovcí patřících obci Radomsko; vypadalo jako toulající se bílý oblak. Chvilí jsem ho pozorovala, jak tam bloumá, trochu

jsem si poplakala, ale i žal má své meze. V době oběda už jsem se příšerně nudila.

Naše rodina nebyla ani chudá, ani bohatá; doma jsme měli sedm knih. Přečetla jsem jen čtyři z nich. Téměř každý den svého života jsem strávila víc času venku než doma, dokonce i v zimě a za deště. Nyní se mi však mnoho jiných možností nenabízelo, takže když jsem toho odpoledne přinesla do knihovny tác s obědem, rozhlédla jsem se po policích. Určitě by se nic nestalo, kdybych si nějakou vzala. I ostatní dívky si musely knihy brát, protože všichni vždycky říkali, jak jsou po odchodu ze služby sečtělé.

A tak jsem směle přistoupila k jedné knihovně a vybrala z ní knihu, která se skoro dovolávala toho, aby se jí někdo dotkl — byla nádherně vázaná v leštěné kůži barvy pšenice, sytě a svůdně žhnoucí ve světle svíčky. Jakmile jsem ji vytáhla, zaváhala jsem — byla větší a těžší než kterákoli z knih v naší chalupě a kromě toho měla do desek vyryté krásné obrazce lemované zlatou barvou. Ale nebyl na ní zámek, takže jsem si ji s mírně provinilým pocitem odnesla do pokojíku, ač jsem se pokoušela sama sebe přesvědčit, že takhle se může cítit pouze husa.

Potom jsem ji otevřela a cítila se jako ještě větší husa, protože jsem jí ani trochu nerozuměla. Ne v tom běžném smyslu, ne proto, že bych nerozuměla jejím slovům nebo že bych v dostatečné míře nechápala, co znamenají — všem slovům, všemu, co jsem na prvních třech stránkách četla, jsem rozuměla, jenže potom jsem se zarazila a napadlo mě: o čem ta kniha je? A nedokázala jsem na to odpovědět; neměla jsem sebemenší tušení, co jsem právě přečetla.

Znovu jsem na knihu upřela pozornost a opět jsem si byla jistá, že rozumím, všechno dávalo dokonalý smysl — ba víc než dokonalý smysl, text působil pravdivě, jako něco, co jsem vždycky věděla, a co jsem jen nikdy nevložila do slov, nebo

jako jasné a prosté vysvětlení něčeho, co jsem nikdy nechápala. Spokojeně jsem přikyvovala, dál bez obtíží pokračovala a tentokrát jsem se dostala na pátou stránku, načež jsem si znovu uvědomila, že bych nikomu nedokázala přetlumočit, co bylo na první stránce, nebo dokonce o stránku dřív.

Nevraživě jsem se na knihu zadívala a potom jsem ji opět otevřela na první stránce a začala číst nahlas, pěkně pomalu. Slova mi z úst vycházela jako ptačí zpěv, v krásném proudu, rozpouštěla se jako ovoce v cukru. Byť jsem si v hlavě stále neudržela sled myšlenek, nepřestávala jsem zasněně číst, dokud se najednou nerozletěly dveře.

Tou dobou už jsem je neměla zatarasené nábytkem. Seděla jsem na posteli, kterou jsem si kvůli světlu přisunula pod okno, a najednou se ve dveřích přímo na druhé straně pokojíku objevily obrysy Draka. Překvapením jsem strnula, přestala jsem číst a spadla mi brada. Byl šíleně rozzuřený, strašlivě se mu blýskalo v očích. Napřáhl ke mně ruku a pronesl: „*Tualidetal*.“

Knihy se mi pokusila vyskočit z rukou a odletět k němu na druhý konec místnosti. Z nějakého naprosto pomýleného popudu jsem ji pevně sevřela. Zasněně se mi v prstech, snažila se vymanit, ale já s ní v hloupé zatvrzelosti šklubla a dokázala jsem ji opět skrýt v náručí. Drak na mě nevěřícně zíral a propadal ještě větší zuřivosti. S dusotem ke mně vyrazil. Opožděně jsem se mu pokusila odlézt z cesty, jenže nebylo kam. Vmžiku byl na mně, prudce mě povalil a znehybnil na polštářích.

„No vida,“ řekl líbezně, rukou mi zatlačil na klíční kost a bez obtíží mě přitiskl k posteli. Měla jsem pocit, jako by mi mezi hrudní kostí a zády divoce poskakovalo srdce a každý jeho úder jako by mnou zacloumal. Jednou rukou mi ze sevření vytrhl knihu — aspoň jsem nebyla natolik hloupá, abych se ji dál snažila nepustit — a nenuceným trhnutím zápěstí ji odhodil na stolek. „Agnieszka, tak jsi to říkala, že? Agnieszka z Dwerniku.“

Zdálo se, že stojí o odpověď. „Ano,“ zašeptala jsem.

„Agnieszka,“ zamumlal a shýbal se ke mně, až jsem nabyla dojmu, že mě snad má v úmyslu políbit. Byla jsem strachy bez sebe, a přesto jsem napůl chtěla, aby to udělal a měli jsme to za sebou, abych se už nemusela tak bát, ale on se k ničemu takovému neměl. „Pověz mi, má milá Agnieszko, odkud doopravdy jsi?“ zeptal se mě z blízkosti, z níž jsem viděla, jak se mu v očích odrážejí mé zornice. „Poslal tě Sokol? Nebo dokonce sám pan král?“

Přestala jsem se mu v hrůze dívat na ústa a bleskla jsem pohledem po jeho očích. „Já... cože?“

„Tohle zjistím,“ odpověděl. „Ať je kouzlo tvého pána sebedůmyslnější, bude mít trhliny. Tvoji... *příbuzní*...“ slovo posměšně procedil, „...si možná myslí, že si tě pamatují, ale nebudou mít všechny věci, které tak doma mívá rodina s dítětem. Jedny palčáky nebo odranou čepici, sbírku rozbitých hraček — tyto věci u vás doma nenajdu, že?“

„Že všechny moje hračky byly rozbité?“ zeptala jsem se bezmocně. Chytila jsem se jediné části jeho proslovu, které jsem aspoň trochu rozuměla. „Jsou... ano? Všechno moje oblečení bylo vždycky odrané, naplnilo celý náš pytel na ústřížky...“

Tvrdě mě přirazil k posteli a sehnul se nade mnou. „Neopovažuj se mi lhát!“ sykl. „Vyrvu ti pravdu z hrdla...“

Jeho prsty mi spočívaly na krku, nohu měl na posteli, mezi mými koleny. S mohutným prázdným polknutím děsu jsem mu položila dlaně na hrud' a s celým tělem zapřeným o postel jsem nás z ní oba shodila. Ztěžka jsme dopadli na podlahu, on pode mnou, a hned jsem se mu jako králík vysmekla a vyrazila ke dveřím. Pádila jsem ke schodišti. Nevím, kam jsem si myslela, že zamírím — vstupními vraty jsem ven vyběhnout nemohla a nikam jinam cesta nevedla. Ale i tak jsem vzala nohy na ramena, seškobrtala jsem dvě řady schodů, a když se za mnou ozvaly

jeho kroky, vrhla jsem se do potemnělé laboratoře se všemi jejími syčícími výpary a kouřem. V zoufalství jsem si zalezla pod stoly do tmavého kouta za vysokou skříňkou a přitáhla si nohy k tělu.

Zavřela jsem za sebou dveře, ale ani to mu zjevně nezabránilo, aby poznal, kam jsem se schovala. Otevřel a zadíval se do laboratoře. Viděla jsem ho přes okraj jednoho stolu, jeho chladné a zlostné oči mezi dvěma skleněnými kádinkami, tvář, kterou mu ohně zalévaly různými odstíny zelené. Stůl pevným, klidným krokem obešel, a jakmile se vynořil zpoza jeho rohu, vyrazila jsem na druhé straně a snažila se doběhnout ke dveřím — napadlo mě, že bych ho uvnitř mohla zamknout. Ale drcla jsem do úzké police u stěny. Do zad mě udeřila jedna ze zazátkovaných sklenic, která se skutálela a roztříštila na podlaze u mých nohou.

Obestřel mě šedý kouř, vnikl mi do nosu a do úst, začal mě dusit a zpomalovat. Štípal mě v očích, ale nedokázala jsem zamrkat, nedokázala jsem zvednout ruce, abych si je promnula, ruce odmítaly uposlechnout jediný můj příkaz. V hrdle mi zaskočil kašel a zůstal v něm vězet; celé tělo mi pomalu ustrnulo v sehnutí u podlahy. Ale už jsem necítila strach a po chvíli ani nepohodlí. Nějakým zvláštním způsobem jsem byla současně nekonečně těžká a lehounká, vzdálená. Velice slabě, jakoby z velké dálky, jsem slyšela Drakovy kroky, když ke mně přistoupil a zůstal nade mnou stát, a bylo mi jedno, co udělá.

Stál tam a shlížel na mě s chladnou netrpělivostí. Nesnažila jsem se uhádnout, co bude dělat; nedokázala jsem uvažovat ani nad něčím přemýšlet. Svět byl velmi šedý a nehybný.

„Ne,“ řekl po chvíli, „...ne, není možné, abys byla špionka.“

Otočil se a nechal mě tam, určitou dobu — nedokázala bych vám říct, jak dlouho, mohla to být hodina nebo týden či rok, ačkoli později jsem se dozvěděla, že to bylo pouze půl dne.

Potom se nakonec vrátil s nevraživě staženými ústy. Pozvedl malou ošuntělou věc, která kdysi byla prasátkem upleteným z vlny a vycpaným slámou, předtím než jsem ji prvních sedm let svého života za sebou tahala po lesích. „Takže žádná špionka,“ řekl. „Pouze chytrá horákyně.“

Potom mi položil ruku na hlavu a řekl: „*Težavon tabož, težavon tabož kivi, kanzon libuš.*“

Ta slova ani tak neodříkal, jako je spíš zazpíval, téměř jako by to byla píseň, a když je pronášel, do mého světa se navrátila barva, čas a dech; uvolnila se mi hlava a odtáhla jsem ji zpod jeho ruky. Z těla mi zvolna vyprchával kámen. Osvobodily se mi ruce a zamávaly, aby se pokusily něco sevřít, zatímco mé stále zkamenělé nohy mě dál držely přikovanou k podlaze. Drak mě popadl za obě zápěstí, takže když jsem se konečně zcela vymanila, zadržoval mě prsty a neměla jsem sebemenší naději mu utéct.

Ale ani jsem se o to nepokoušela. Moje nenadále svobodné myšlenky se rozletěly do desítky směrů, jako by se snažily dohnat ztracený čas, a pomyslela jsem si, že mě klidně mohl nechat zkamenělou, kdyby mi chtěl provést něco příšerného, přinejmenším mě přestal považovat za jakousi špionku. Nechápala jsem, proč se domníval, že by ho chtěl někdo potají sledovat, natožpak král; byl přece králův čaroděj.

„A teď mi laskavě řekni: cos to dělala?“ zeptal se. V očích měl nadále podezíravost a chlad a jiskřilo mu v nich.

„Chtěla jsem si jen vzít nějakou knihu na čtení,“ odpověděla jsem. „Nenapadlo mě... nenapadlo mě, že na tom může být něco špatného...“

„A abys měla co číst, náhodou sis z poličky vzala *Přivolání Lutheho*,“ přerušil mě šízravě, „a pouhou náhodou...“ pokračoval, dokud ho možná můj poplašený a nechápavý výraz nepřesvědčil o tom, jak se věci doopravdy mají, potom umkl

a pohlédl na mě s neskrývaným podrážděním. „Máš opravdu jedinečné nadání pro pohromy.“

Nato se zamračil a já jsem sledovala směr jeho pohledu ke střepům skleněné nádoby, rozsetým kolem našich nohou. Se zasyčením vypustil vzduch mezi zuby a ostře pronesl: „Uklid' to a pak přijď do knihovny. A ničeho jiného se nedotýkej.“

Rozzlobeně odkráčel. Nechal mě, abych z kuchyně přinesla hadry, s nimiž bych mohla posbírat sklo, a také vědro. Podlahu jsem rovněž vytřela, ačkoli na ní nezůstávala ani stopa něčeho rozlitého, kouzla se vypařila stejně jako pálenka na pudinku. Opakovaně jsem ustávala v práci a zvedala ruku z kamenné podlahy, otáčela jsem jí tam a zpátky a ujišťovala se, že se mi do ní přes konečky prstů nevrací zkamenění. Stále mi vrtalo hlavou, proč měl na polici sklenici s takovou látkou a jestli ji někdy použil na někoho jiného — někoho, kdo se někde proměnil v sochu a nehnutě stojí s upřeným pohledem, obtékán vířícím časem; zachvěla jsem se.

Dávala jsem si velký, opravdu velký pozor, abych se v místnosti nedotkla ničeho jiného.

Kniha, kterou jsem si odnesla, byla zpátky na polici a konečně jsem si dodala odvahy a odebrala se do knihovny. Drak přecházel tam a zpět, svou vlastní knihu odloženou a zapomenutou na stolku, a když jsem vstoupila dovnitř, opět na mě upřel ten svůj zlostný pohled. Sklopila jsem zrak — sukni jsem měla posetou mokřými fleky od úklidu, navíc byla až příliš krátká; sotva mi zakrývala kolena. S rukávy mých pracovních šatů to bylo ještě horší — když jsem mu ráno dělala snídani, na obou koncích mi ulpěla vajíčka, a navíc jsem si trochu sežehla látku na loktě, když jsem před spálením na poslední chvíli zachraňovala topinku.

„Takže začneme s tímhle,“ řekl Drak. „Není třeba, abych se pohoršoval pokaždé, když se na tebe podívám.“

Kousla jsem se do jazyka, abych zastavila příval omluv; kdybych se začala omlouvat za svou nepořádnost, omlouvala bych se do konce života. Už jen po těch několika dnech strávených ve věži jsem poznala, že miluje krásné věci. Ani ty ohromné spousty jeho knih nebyly všechny úplně stejné. Jejich kožené vazby měly různé barvy, spony a kovové závěsy na nich byly ze zlata, a někdy je dokonce zdobily i střípky drahých kamenů. Každý předmět, na němž u něj mohl spočinout pohled, ať už šlo o sklenku z foukaného skla na parapetě zde v knihovně, nebo obraz v mém pokoji, byl krásný a uložený na zvláštním, vyhrazeném místě, kde se mohl skvět, aniž od něj cokoli odvádělo pozornost. Já jsem na vši téhle dokonalosti byla do očí bijící šmouhou. Ale bylo mi to jedno, neměla jsem pocit, že bych mu byla zavázána krásou.

Netrpělivě na mě kývl a já jsem k němu udělala ostražitý krok. Chytil mě za ruce a zkřížil mi je na hrudi — konečky prstů u ramene protější ruky. Řekl: „Ted: *vanastalem*.“

Civěla jsem na něj v němé vzpouře. Když to slovo vyřkl, zaznělo mi v uších úplně přesně jako to první zaklínadlo, které na mě použil. Cítila jsem, jak se mi chce prodrat do úst, odčerpat mi sílu.

Popadl mě za rameno a silně ho sevřel v prstech, až to zabolelo. Cítila jsem, jak mi přes šaty proniká horko každého z nich. „Možná se budu muset smířit s neschopností, ale nebudu snášet zbabělost. *Řekni to*.“

Vybavila jsem si, jak jsem byla zkamenělá; co jiného by mi mohl udělat? Zachvěla jsem se a velice potichu, jako kdybych šeptáním mohla zabránit, aby se mě něco zmocnilo, jsem pronesla: „*Vanastalem*.“

Tělem mi vzkypěla síla, vytryskla mi ze rtů a v místě, kde mě opustila, se ve vzduchu objevilo chvění, které se mi ve spirále začalo zavíjet kolem těla. Padla jsem na kolena

a zalapala po dechu v podivně obrovských šatech ze šustivého zeleného a červenohnědého hedvábí. Slily se mi kolem pasu, obestřely mi nohy a nebraly konce. Pod tíhou diadému jsem sehnula hlavu, po zádech se mi rozvinul závoj z kraje posetých květinami, vyšívánými zlatou nití. Tupě jsem hleděla na Drakovy boty a jejich jemně tvarovanou kůži; byly do nich vyraženy zavíjející se úponky. „Podívej se na sebe a dobře si to zaklínadlo zapamatuj,“ řekl nade mnou a v hlase mu zaznívalo rozhořčení nad svým vlastním dílem. „Alespoň se vylepšil tvůj zevnějšek. Schválně jestli se teď dokážeš udržet v obstojném stavu. Zítra vyzkoušíme další.“

Boty se otočily a odešly ode mě. Myslím, že se posadil do svého křesla a vrátil se ke čtení. S jistotou to však nevím. Po chvíli jsem z knihovny v těch nádherných šatech po čtyřech vylezla, aniž jsem jedinkrát zvedla hlavu.

Dalších několik týdnů mi splynulo. Každé ráno jsem se probouzela před úsvitem, a zatímco mi okno poté zaléval jitřní jas, ležela jsem v posteli a snažila se přijít na způsob, jak bych z věže mohla utéct. Protože se mi to nedařilo, každé ráno jsem nosila do knihovny Drakův tác se snídání a on se mnou pronášel další zaklínadla. Pokud se mi nedařilo udržet se v dostatečně upraveném stavu — což bývalo pravidlem —, napřed na mě použil *vanastalem* a potom i nějaké další kouzlo. Všechny mé doma tkané šaty postupně mizely a můj pokojík jako malé hory obsazovaly neforemné a neskladné šaty obtěžkané tak velkým množstvím brokátu a výšivek, že téměř stály, i když jsem je neměla na sobě. Když jsem večer chodila spát, sotva jsem se ze všech těch šatů dokázala vysoukat a ten příšerný kosticový korzet mi takřka nedovoloval dýchat.

Bolestivá tma mě ani na okamžik neopouštěla. Po každém ránu jsem se zničená ploužila do své komůrky. Myslím, že Drak

si oběd obstarával sám, protože já jsem mu rozhodně nic nepřipravovala. Lehávala jsem na posteli až do doby večere, kdy jsem se zpravidla dokázala s vypětím sil sešourat ze schodů, abych si udělala nějaké prosté jídlo, k čemuž mě poháněl spíš můj vlastní hlad než starost o zajištění jeho potřeb.

Nejhorší na tom všem bylo, že jsem ničemu nerozuměla: proč mě takhle využívá? V noci, než se nade mnou zavřela hladina spánku, jsem si představovala to nejhorší z báchorek a pohádek, jak vampýři a inkubové vysávají život z mladých dívek, a v hrůze jsem se zapřísahala, že ráno najdu cestu ven. Tu jsem samozřejmě nikdy nenašla. Jedinou útěchou mi bylo vědomí, že nejsem první. Říkala jsem si, že tohle prováděl i všem těm dívkám přede mnou a zvládly to. Velká útěcha to však nebyla — deset let se mi zdálo jako celá věčnost. Ale chytala jsem se každé myšlenky, která by byť jen o trošku zmírnila mé utrpení.

On sám mě nijak neutěšoval. Byl na mě dopálený pokaždé, když jsem vstoupila do knihovny, i za těch zřídkačných dnů, kdy se mi dařilo udržet se v čistotě a pořádku. Vypadalo to, jako bych ho přicházela vyrušovat a obtěžovat, ne že mě on mučil a využíval. A když mě přestal upravovat svými kouzly a nechával mě zhroucenou ležet na podlaze, jen se na mě mračil a spílal mi do budižkničemu.

Jednoho dne jsem se pokusila nepřijít s ním vůbec do styku. Myslela jsem si, že když mu jídlo přinesu s předstihem, mohla bych mu na celý den sejít z mysli. Snídani jsem mu naservírovala hned za rozbřesku, potom jsem se chvatně vzdálila a schovala se v zadní části kuchyně. Úderem sedmé schoďštěm sklouzl jeden z jeho obláčků, těch, které jsem občas vídala, jak podél Vřetenky plynou k Hvozdu. Zblízka jsem si všimla, že je to něco na způsob neforemné mýdlové bubliny, něco, co se vlní a přelévá a je téměř neviditelné, pokud se na

tom měňavém povrchu zrovna nezalesklo světlo. Obláček vlétával do koutů a opět z nich vylétával, až nakonec doletěl i ke mně a naléhavě mi zůstal viset nad koleny. Upřeně jsem se na něj v schoulení dívala, viděla jsem, jak se v něm v přízračném obrysu odráží má vlastní tvář. Pomalu jsem se narovнала a následovala ho do knihovny, kde Drak odložil knihu a upřel na mě zlostný pohled.

„Ačkoli bych si velice rád nechal ujít ono velmi pochybné potěšení z pohledu na to, jak sebou při sebemenším zařikání házíš jako vyčerpaný úhoř,“ šlehl po mně, „už jsme viděli, jak to dopadá, když tě nechám dělat si, co se ti zlíbí. Jak hodně se ti dnes podařilo udělat ze sebe cuchtu?“

Zoufale jsem se snažila zůstat čistá a upravená, abych se přinejmenším vyhnula jeho prvnímu zaklínadlu. Dnes na mně při snídani ulpělo jen několik malých šmouh a jeden cákanec od oleje. Ten jsem schovávala v záhybu, jak jsem šaty přidržovala. Ale Drak se na mě i tak díval se znechucením, a když jsem sledovala směr jeho pohledu, ke svému nemalému zděšení jsem si všimla, že zatímco jsem se skrývala v kuchyni, zjevně jsem tam někde přišla k pavučině — řekla bych, že jediné pavučině v celé věži —, která mi teď vzadu ze šatů splývala jako řídký potrhaný závoj.

„*Vanastalem*,“ zopakovala jsem po něm v mdlé odevzdanosti a dívala jsem se, jak se po podlaze žene ohromně krásná vlna oranžovožlutého hedvábí, aby mě obklopila jako listí hnané větrem po podzimní pěšině. Když se Drak opět posadil, zavrávala jsem a ztěžka oddechovala.

„A teď toto,“ řekl. Na stůl postavil hromádku knih a jednou ranou ji zbořil. „Abys je poskládala: *darendetal*.“

Mávl ke stolu rukou. „*Darendetal*,“ zamumlala jsem spolu s ním a cítila, jak se mi zaklínadlo dere z hrdla. Knihy na stole se zachvěly, jedna po druhé se zvedly a se svými červenými,

žlutými, modrými a hnědými vazbami se jako nepřírození, ošperkovaní ptáci slétly na původní místo.

Tentokrát jsem se na podlahu nesunesla, jen jsem oběma rukama sevřela hranu stolu a opřela se o něj. Drak na hromádku upíral podmračený pohled. „Co je to za hloupost?“ zeptal se. „Tomuhle říkáš seřazení? Jen se na ně podívej.“

Podívala jsem se na knihy. Do komínku byly naskládány poměrně úhledně, jedna barva vedle druhé...

„...*barvy*?“ divil se stále silnějším hlasem. „Podle *barvy*? Ty...“ Rozčílil se na mě, jako by to byla moje chyba. Bylo možné, že jsem s jeho kouzly něco udělala, když ze mě čerpal sílu, aby jim dodal moc? „Běda, klid se mi z očí!“ zavrčel a já jsem utekla, prostoupena vzdorovitou, utajenou radostí: ach, jak jsem byla ráda, že mu nějakým způsobem kazím kejkle.

V polovině schodiště jsem musela zastavit, abych v korzetu popadla dech, ale když jsem to udělala, najednou jsem si uvědomila, že jsem se do schodů neplazila. Byla jsem stále vyčerpaná, ale neobestřela mě mlha. Nahoru se mi dokonce podařilo dostat bez dalšího zastavení, a ačkoli jsem se zhroutila na postel a polovinu dne prodřímala, už jsem se aspoň necítila jako tělo bez duše.

V průběhu následujících týdnů se mlha zvedala čím dál víc, jako by mě opakující se cvičení posilňovalo, a byla jsem schopná lépe snášet to, co mi prováděl. Kousek po kousku začínala být naše sezení... ne příjemná, ale už ne tak děsivá; byla pro mě úmornou povinností, jako kdybych musela drhnout hrnce ve studené vodě. V noci jsem opět dokázala spát a začínalo se zlepšovat i mé duševní rozpoložení. Den ode dne jsem se cítila lépe a den ode dne jsem cítila větší vztek.

Žádným rozumným způsobem jsem se nedokázala vracet do těch směšných hábitů — zkoušela jsem to, ale vzadu jsem vůbec nedosáhla na knoflíky a tkanice a obvykle jsem musela zpřetrhat několik nití a pomačkat látku, jen abych se z těch

věcí dostala. Takže jsem je každý večer zmuchlala na hromadu a každé ráno jsem si oblékala další prosté, ručně tkané oblečení a snažila se nijak si ho neušpinit, a Drak vždycky po několika dnech s mou umolousaností a neupraveností ztrácel trpělivost a oblečení mi proměňoval. A teď jsem se dostala k poslednímu svršku ze svého neokázalého šatníku.

Držela jsem v rukou poslední šaty z prosté, nebarvené látky a měla pocit, jako by to bylo lano, kterého se zuby nehty držím, a potom jsem je v záchvatu vzdoru nechala ležet na posteli a vsoukala se do zelenohnědého hedvábí.

Vzadu jsem si nedokázala zapnout knoflíky, takže jsem vzala dlouhý závoj z čelenky, dvakrát si ho omotala kolem pasu, udělala na něm uzel, který jen taktak stačil na to, aby na mě šaty udržel, a poté jsem se vydala dolů do kuchyně. Tentokrát jsem se ani nesnažila nezašpinit — vzdorovitě jsem do knihovny odnesla tác potřísněná vejci, tukem ze slaniny a čajem a s rozčuchanými vlasy jsem vypadala jako nějaká bláznivá šlechtična, která utekla z plesu do lesa.

Dlouho to samozřejmě nevydrželo. Jakmile jsem spolu s ním rozmrzele pronesla *vanastalem*, sevřela mě jeho kouzla, setřásla ze mě skvrny a vmáčkla mě nazpět do korzetu, vyčesala mi vysoko vlasy a opět mě připodobnila k panence na hraní pro nějakou princeznu.

Přesto jsem se toho dopoledne cítila šťastná jak už dlouhé týdny ne a od toho dne jsem tímhle způsobem vyjadřovala svůj osobní vzdor. Chtěla jsem, aby při každém pohledu na mou maličkost cítil trpkou zlobu, a Drak mě odměňoval každým svým nevěřícným, podmračeným pohledem. „Jak to jenom dokážeš?“ zeptal se mě téměř užasle jednoho dne, když jsem k němu zavítala s hromádkou rýžového nákypu na temeni hlavy — nešťastnou náhodou jsem loktem udeřila do naběračky a rýži jsem vystřelila do vzduchu — a obrovským červeným

pásem marmelády, který mi stékal po přední straně šatů z nádherného krémového hedvábí.

Poslední prosté šaty jsem měla schované v prádelníku. Každý den, když se mnou skončil, jsem vycházela nahoru do svého pokojíku. Urputně jsem ze sebe strhávala plesové šaty, vytahovala si vlasy ze sítěk a čelenek, rozhazovala po podlaze spony poseté drahým kamením a poté jsem si oblékala hebkou a obnošenou spodničku a doma tkanou kytlici, kterou jsem si prala v ruce. Poté jsem scházela do kuchyně, abych si připravila vlastní chleba, a než se upekl, odpočívala jsem u teplého ohniště, aniž jsem věnovala pozornost těm několika šmouhám od popela a mouky na sukni.

Znovu jsem začala mít dost energie, abych propadla nudě. Ale už mě ani nenapadlo, že bych si z knihovny vzala další knihu. Místo toho jsem se chopila jehly, třebaže šití se mi protivilo. Pokud jsem měla být každé ráno vyčerpána do morku kostí vytvářením šatů, uvažovala jsem, že bych je mohla stejně tak dobře trhat a vyrábět z nich něco méně neužitečného: třeba příkrývky nebo kapesníky.

Košík s šitím stál netknutý v bedně v mém pokojíku — na hradě nebylo k vyspravování nic kromě mého vlastního oblečení, které jsem do této doby s trucovitou radostí nechávala roztrhané. Když jsem ho však otevřela, našla jsem uvnitř vsunutý cár papíru popsaný kouskem uhlu — rukopis patřil mé kamarádce z kuchyně.

Máš strach: neboj se! Ani se tě nedotkne. Bude jen chtít, abys byla co nejhezčí. Nenapadne ho ti něco dát, ale můžeš si vzít krásné šaty z některé z komnat pro hosty a upravit si je, aby ti padly. Když si tě přivolá, zazpívej mu nebo mu povyprávěj nějaký příběh. Chce mít společnost, ale jen trochu: nos mu jídlo a vyhýbej se mu vždycky, když to půjde, a nebude žádat o nic víc.

Jak neocenitelná by ta slova pro mě byla, kdybych košík s šitím otevřela a našla je hned té první noci. Teď jsem se vzkazem v ruce jen zůstala stát a chvěla se při vzpomínce, jak jeho hlas překrýval mé zajíkání, jak ze mě páčil kouzla a sílu, jak mě halil do hedvábí a sametu. Mýlila jsem se. Nic takového těm ostatním ženám rozhodně nedělal.

Celou tu noc jsem se choulila v posteli, aniž jsem zamhouřila oko. Opět jsem byla zoufalá. Ale útěk z věže se nezjednodušoval jen proto, že jsem po něm víc toužila. Dalšího rána jsem se nicméně vydala k vratům a poprvé jsem na nich zkusila zvednout tu obří závoru bez ohledu na to, jak bláhový takový pokus byl, ale samozřejmě se nepohnula ani o čtvrtinu pídě.

Dole ve spíži jsem s pomocí hrnce s dlouhou rukojetí vypáčila velké železné víko, které zakrývalo otvor na vyhazování odpadků, a podívala se, co se pod ním skrývá. Hluboko dole pableskoval oheň; tamtudy úniková cesta nevedla. Víko jsem s vypětím sil vrátila na původní místo a potom jsem oběma dlaněmi zkoumala stěny, pátrala v každém temném koutě po jakémkoli otvoru, jakémkoli východu. Ale pokud někde něco takového bylo, zůstalo mi to utajeno; a potom se za mnou ze schodů v nevítaném zlatavém světle začalo řinout ráno. Musela jsem připravit snídani a na tácu ji vynést ke své zhoubě.

Když jsem na tác pokládala jídlo — talíř s vajíčky, topinku, marmelády —, opakovaně jsem se ohlížela na dlouhý blyštivý řeznický nůž, který ke mně ze špalvu natahoval rukojeť. Krájela jsem s ním maso, věděla jsem, jak je ostrý. Rodiče každý rok

chovali prase. Pomáhala jsem při zabíjačce, přidržovala jsem vědro na prasečí krev, ale myšlenka, že bych nůž zapíchla do člověka, byla něco zcela jiného, nepředstavitelného. Takže jsem si to raději ani nepředstavovala. Jen jsem nůž položila na tác a vydala se nahoru.

Když jsem přišla do knihovny, stál odvrácený u parapetu, záda strnulá podrážděním. Mechanicky jsem rozkládala talířky, až mi pod rukama nezůstalo nic než tác a nůž. Šaty jsem měla potřísněné ovesnou kaší a vajíčky; za okamžik mi řekne...

„Dokončí to,“ řekl, „a běž nahoru.“

„Cože?“ vyhrkla jsem nechápavě. Nůž se stále skrýval pod ubrouskem, přehlušoval všechny mé myšlenky, a tak mi chvíli trvalo, než jsem pochopila, že mi dovolil odejít.

„Copak jsi najednou ohluchla?“ štěkl. „Přestaň si hrát s těmi talíři a dej si odchod. A dokud tě nezavolám, zůstaneš ve svém pokoji.“

Měla jsem špinavé a zmuchlané šaty a na nich řadu zašmocrchaných tkanic, ale ani se neotočil, aby se na mě podíval. Popadla jsem tác a chvatně odběhla, protože žádnou další záminku jsem nepotřebovala. Hnala jsem se do schodů a bez té příšerné vyčerpanosti, která mi ještě nedávno chňapala za kotníky, jsem skoro měla pocit, jako bych letěla. Vběhla jsem do svého pokojíku, zavřela dveře, strhala ze sebe hedvábnou parádu, vklouzla do svých prostých svršků a padla na postel, kde jsem se schoulila jako dítě, které uniklo výprasku.

A potom jsem uviděla tác odložený na podlaze a blyštící se obnažený nůž. Ach běda. Ach, jaká jsem byla husa, že jsem na něco takového vůbec pomyslela. Byl to můj pán — kdybych ho nějakou strašlivou shodou okolností zabila, zcela jistě bych za to byla popravena a mí rodiče s velkou pravděpodobností také. Vražda nebyla východisko; lepší by bylo, kdybych se vrhla z okna.